

NOTAT

Til: Trafikudvalget

Dato: 28. april 2020

Flere passagerer i regionale busser og tog

Trafikudvalget drøftede på mødet den 15. april "Sparekatalog i forbindelse med trafikbestilling 2021". Administrationen har i forlængelse af drøftelsen udarbejdet dette notat for at give eksempler på tiltag, der giver flere passagerer i busser og tog.

Tiltag der giver flere passagerer i regionale bus og tog

Inden for den samme økonomiske ramme er det ikke muligt at lave ændringer, som giver flere passagerer i regionale bus og tog – uden at det samtidig forringer eller fjerner den kollektive trafik for andre borgere/passagerer.

Eksempler på ændringer i de regionale busser og tog, der samlet generer flere passagerer:

Hurtigtog på Frederiksværkbanen

I sparekatalog fra Movia, indgik forslag om hurtigtog på Frederiksværkbanen. Forslaget indebar, at 2/3 tog springer de mindre stationer over. Det gør toget mere attraktivt for de større stationer og vurderes at kunne tiltrække 90.000 flere rejser om året.

2/3 hurtig tog på Frederiksværkbanen giver timebetjening mod i dag halvtimesdrift på de mindre stationer, hvor 14% af passagerer står på.

Afkortning af buslinjer og geninvestering i øget drift på tilbageværende del af linjen

På buslinjer hvor passagertilslutningen i enderne er lav, kan betjeningen i enderne nedlægges og besparelsen geninvesteres i den tilbageværende del. Det øger attraktiviteten på strækningen, hvor der er flest passagerer. Det øger det generelle passagertal, men efterlader "enderne" uden betjening.

Lukke busser i tyndt befolkede områder og øge driften i de tæt befolkede områder

Geografien i Region Hovedstaden er meget forskellig. Befolkningstætheden øges ind mod København, hvilket bl.a. kommer til udtryk i regionens busser og tilhørende økonomi, hvor der er en generel tendens til, at busserne ind mod København har flere passagerer. Det giver et lavere tilskud pr. passager i busserne i og omkring København ift. busserne i regionens yderområder.

Derfor kan der for at øge passagertallet i kollektiv trafik prioriteres mere busdrift i de tæt befolkede områder. Det betyder omvendt, at områder med lav befolkningstæthed mister kollektiv trafikbetjening.

Investeringer giver flere passagerer

Større infrastrukturmæssige investeringer der øger den kollektive trafik attraktivitet generer flere passagerer i den kollektive trafik. Eksempler på investeringer, som øger antallet af passagerer i den kollektive trafik.

BRT

I Movias mobilitetsplan er der et forslag til et BRT-net. Anlægges BRT-nettet i fuld skala forventes det, at der kommer en passagervækst på ca. 11 mio. årlig passagerer.

Letbanen i ring 3

I ring 3 anlægger regionen sammen med kommuner en letbane. Letbanen erstatter de regionale busser 30E og 300S. De to busser har tilsammen årligt ca. 5,5 mio. passagerer. Letbanen forventes at få ca. 13 mio. årlige passagerer. Det forventes altså, at passagertallet i den samme korridor årligt stiger med ca. 7,5 mio. passagerer.

Gældende for ovenstående er, at der er tale om milliardinvesteringer, som ikke kan gennemføres til det kommende budgetår.

Fremkommelighedstiltag

Tiltag der medfører, at bussen kan komme hurtigere fra A til B.

Fremkommelighedstiltag kan fx være investering i lyskryds (signalanlæg) så bussen får grønt signal, når den ankommer til krydset. Dermed bliver bussen prioriteret højere end andre trafikstrømme i krydset. I lyskryds med tværgående busruter kan busser, som er forsinket blive prioriteret højere end busser, som holder køreplanen. Dermed kan tiltagene også forbedre regulariteten og attraktiviteten af den kollektive trafik. Fremkommelighedstiltag kan også bestå af busbaner, hvor afstribningen på vejen ændres så et af køresporene ændres til en busbane.

Ovennævnte fremkommelighedstiltag kræver investeringer. En anden mulighed, som også kan give flere passagerer, er at slå stoppesteder sammen, som ligger tæt på hinanden. Det giver kortere rejsetid og øger attraktiviteten for de passagerer, som er gennemkørende (altså dem som ikke benytter stoppestederne). Omvendt giver det længere gangtid for dem, som får nedlagt sit stoppested.

Region Hovedstaden har over en årrække investeret i fremkommelighedstiltag på flere regionale buslinjer. Flere af fremkommelighedsprojekterne bliver realiseret i 2020 og 2021, mens fremkommelighedsprojekter på 400S og 500S er afsluttet. På 500S gav tiltagene regionen en årlig besparelse på 0,5 mio. kr. og en rejsetidsgevinst på ca. 5 min., mens rejsetidsgevinsten på 400S hurtigt blev "spist op" af stigende trængsel på vejene. Investeringen på 400S kan forekomme spildt, men uden tiltagene ville rejsetiden være forlænget som følge af trængsel.